

Әдістемелік бюллетень

«ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУ ЖАҒДАЙЫНДА СТУДЕНТТЕРМЕН ЖҰМЫСТЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ»

Қашықтықтан оқыту жағдайында студенттермен жұмысты ұйымдастыру

Соңғы уақытта біз "коронавирус пандемиядан кейін әлем бұрынғыдай болмайды" деген сөзді жиі естиміз. Бұл өмірдің барлық салаларына, соның ішінде білімге де қатысты. Қашықтықтан оқытуды енгізу өздігінен болды, бірақ қазіргі жағдай қажет болды. Оқытушылар қысқа мерзімде мүлдем жаңа қызмет түрін игеруге мәжбүр болды.

Қашықтықтан оқыту сияқты ұғымға көптеген анықтамалар бар. Көптеген әріптестерім сияқты, Мен өзім үшін мынаны атап өттім.

Қашықтықтан оқыту - интерактивтілікті көздейтін интернет-технологиялар құралдарының көмегімен оқу процесіне тән барлық компоненттерді көрсететін оқытушы мен студенттердің өзара қашықтықтан өзара іс-қимылы.

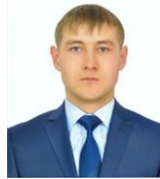
Білім алушылар мен олардың ата-аналарына арналған онлайн сабақтар мен кеңестер өткізуге арналған нақты уақыт режиміндегі бейнеконференция технологиялары, мысалы, ZOOM платформасы неғұрлым қолайлы болып табылады.

Мен өз жұмысымда онлайн - платформаны, canvas қолдандым, онда оқулықтар мен жұмыс дәптерлеріне тапсырмалар, бейнероликтер көрсету, чаттардағы жазбалар орналастырамын.

"Сапа экономикасы" пәнін оқу кезінде келесі тақырыптар бойынша практикалық тапсырмаларды орындау қарастырылған: "негізгі өндірістік қорлардың тозуы және амортизациясы", "қорларды пайдалану тиімділігінің көрсеткіштері", "өзіндік құн" және басқалар. Дәстүрлі сабақтарда мен деңгейлік саралау технологиясын қолдандым, онда студент өзі "Бес", "төрт" немесе "үш" бағалау тапсырмасын таңдай алады. Қашықтықтан оқыту кезінде мен сол техниканы қолдандым, және белгілі болғандай, студенттер жақсы баға алуға қызығушылық танытты, осылайша кейбір әдістер мен әдістерді онлайн режимінде оқытуға ауыстыруға болады. Сабаққа дайындық әрқашан көп уақытты қажет етеді және оның күндізгі немесе қашықтықтан қандай формада өткізілетіні маңызды емес.

Мен назар аударғым келетін мәселе – студенттердің білім алғысы келмеуі. Әрине, бұл мәселе олардың санасы мен өз бетінше оқу қабілетіне байланысты. Дегенмен, бұл дағды барлық адамдарда бола бермейді. Әр топта тапсырмаларды адал және уақтылы орындайтын және барлық онлайн сабақтарға қатысатын студенттер бар. Әдетте, бұл күндізгі бөлмеде де тұрақты жоғары нәтижелер көрсететін студенттер. Тапсырмаларды орындамайтындардың әртүрлі себептері бар:" менде Интернет болған жоқ", "анам ояу емес, мен ұйықтадым".

Страукова М.Э.

Қашықтықтан оқыту жағдайында студенттермен жұмысты ұйымдастыру

Коронавирус инфекциясы таралуына байланысты ҚР Денсаулық сақтау министрлігі қашықтықтан оқыту форматына көшуді ұсынды. Біздің колледж де ерекшелік емес. Қашықтықтан оқыту дегеніміз не? "Қашықтықтан оқыту" термині екі ұғымды қамтиды: қашықтықтан оқыту және оқыту. "Қашықтан" сөздікте қашықтықта жасалған деп түсіндіріледі. Оқыту-оқытушы мен студенттің өзара әрекеттесу процесі, нәтижесінде студент білім, білік, дағдылары қалыптастырады. Қазіргі білім беру жүйесінің міндеті-мүмкіндігіне көп білім беру туралы хабарлау емес, студенттерге осы білімді өз бетінше алуға үйрету.

Жаңа коронавирус инфекциясының таралуына байланысты қолайсыз эпидемиологиялық жағдайда білім беру процесін ұйымдастыруда түбегейлі өзгеріс қажет: студенттердің өзіндік жұмысының үлесін арттыру арқылы пассивті тыңдау мен оқу материалын қорытындылауды ауыстыру. Студенттің ілімі-бұл студенттің жүйелі, оқытушы басқаратын Тәуелсіз қызметі, ол басым болады. Бұл қашықтықтан білім берудің басты ерекшеліктерінің бірі болып табылатын өзіндік жұмысты ұйымдастыру. Қашықтықтан оқыту кезінде білім алушылар әдеттегі оқыту жүйесінен кетеді, өйткені олар оқу материалының едәуір бөлігін оқытушысыз оқиды. Бұл олардан үлкен тәуелсіздік пен жұмыс күнін нақты ұйымдастыруды талап етеді. Бұл жағдайда мұғалімге ерекше жауапкершілік жүктеледі, ол белгілі бір пән бойынша кеңесші рөлін атқарып қана қоймайды, сонымен бірге студенттерге жеке білім траекториясын құруға, қажетті білімнің тереңдігін анықтауға және оның көздерінің шеңберін анықтауға көмектеседі. Қашықтықтан сабақ өткізу шарттары оқытушының білім алушылармен өзара іс-қимыл режимі бойынша: бір мезгілде автоматтандырылған жұмыс орынында болатын білім алушымен он-лайн режимінде; офф-лайн режимінде ерекшеленуі мүмкін. Бұл жағдайда орналасу және уақыт факторы маңызды емес, өйткені барлық өзара әрекеттесу кейінге қалдырылған режимде ұйымдастырылады. Қашықтықтан оқытуды әзірлеу кезінде студенттердің оқшаулануын ескеру қажет. Оқу материалдары қажетті түсіндірмелермен және нұсқаулықтармен сүйемелденуі тиіс. Студентке сұрақтар қоюға мүмкіндік беретін кеңес беру аймағы болуы керек. Мысалы, оқу пәні бойынша кемелердің электр жабдықтары, мен оқу материалын оқып үйренуге және тапсырмаларды орындауға нақты ұсыныстар беремін. Мен өз пәнімде оқу материалын өзімнен үйренудің әртүрлі формаларын қолданамын, өйткені барлық студенттердің жылдамдығы төмен болғандықтан интернетті толық пайдалануға мүмкіндігі жоқ. Өз қалауына қарай студенттер бір материалды оқу формасын өздері таңдайды. Сонымен, "палубалық механизмдердің электр жетектері" тақырыбын зерттеу кезінде Мен келесі әрекеттер алгоритмін ұсынамын:

1. Сабақтың тақырыбын дәптерге жазыңыз
2. Жазып алыңыз сабақтың жоспары.
3. Теориялық материалды зерттеңіз (мен дайын материалды немесе интернет-дереккөзге сілтеме беремін)
4. Теориялық материалды оқығаннан кейін студенттер келесі тапсырмаларды орындауы керек: кестелерді толтыру, диаграммалар құру, сұрақтарға жауап беру және т. б.
5. Тапсырмаларды орындағаннан кейін материалдарыңызды суретке түсіріңіз.
6. Орындалған жұмыстардың фотосуреті мұғалімге "Canvas" платформасына тексеруге жіберіледі.
7. Егер сізде тапсырманы орындауға уақыт болмаса, сіз мұғаліммен байланысып, оны объективті себептермен уақытында орындай алмайтындығыңызды ескертуіңіз керек. Бұл ретте сіз тапсырманы орындау мерзімін көрсетесіз және өзіңізге ыңғайлы тәсілмен (электрондық пошта, WhatsApp) жолдайсыз. Сабақтан кейін барлығына "WhatsApp" - та сөйлесуге жіберілген осындай мәлімдеме өте пайдалы болды. Әр студент өзінің үлгерімін суретін көрді, қарыздың пайда болуына жол бермеді. Онда студенттер орындаған барлық жұмыстар туралы ақпарат берілді.

Байтұмиров В.Г.

Қашықтықтан оқыту жағдайында студенттермен жұмысты ұйымдастыру

Оқыту-оқытушы мен студент арасындағы өзара іс-қимыл процесі, оның нәтижесінде білім алушының білімі, іскерлігі, дағдылары (ЗУН) қалыптасады. Қазіргі білім беру жүйесінің міндеті-мүмкіндігіне көп білім беру туралы хабарлау емес, студенттерге осы білімді өз бетінше алуға үйрету.

Студенттің ілімі-бұл студенттің жүйелі, оқытушы басқаратын Тәуелсіз қызметі, ол басым болады. Бұл қашықтықтан білім берудің басты ерекшеліктерінің бірі болып табылатын өзіндік жұмысты ұйымдастыру. Қашықтықтан оқыту кезінде білім алушылар әдеттегі оқыту жүйесінен кетеді, өйткені олар оқу материалының едәуір бөлігін оқытушысыз оқиды. Бұл олардан үлкен тәуелсіздік пен жұмыс күнін нақты ұйымдастыруды талап етеді. Бұл жағдайда мұғалімге ерекше жауапкершілік жүктеледі, ол белгілі бір пән бойынша кеңесші рөлін атқарып қана қоймайды, сонымен бірге студенттерге жеке білім траекториясын құруға, қажетті білімнің тереңдігін анықтауға және оның көздерінің шеңберін анықтауға көмектеседі. Қашықтықтан сабақ өткізу шарттары оқытушының білім алушылармен өзара іс-қимыл режимі бойынша: онлайн режимінде бір мезгілде автоматтандырылған жұмыс орынында болатын білім алушымен; оффлайн режимінде ерекшеленуі мүмкін. Бұл жағдайда орналасу және уақыт факторы маңызды емес, өйткені барлық өзара әрекеттесу кейінге қалдырылған режимде ұйымдастырылады. Қашықтықтан оқытуды әзірлеу кезінде студенттердің оқшаулануын ескеру қажет. Оқу материалдары қажетті түсіндірмелермен және нұсқаулықтармен сүйемелденуі тиіс. Студентке сұрақтар қоюға мүмкіндік беретін кеңес беру аймағы болуы керек. Мысалы, "кеменің энергетикалық қондырғылары", "кеменің қосалқы механизмдері" оқу пәндері бойынша мен оқу материалын зерттеу және тапсырмаларды орындау бойынша нақты ұсыныстар беремін. Мен өз пәнімде оқу материалын өзімнен үйренудің әртүрлі формаларын қолданамын, өйткені барлық студенттердің жылдамдығы төмен болғандықтан интернетті толық пайдалануға мүмкіндігі жоқ.

Өз қалауына қарай студенттер бір материалды оқу формасын өздері таңдайды. Сонымен, "кеме дизельдерінің құрылысы" тақырыбын зерттеген кезде мен келесі әрекеттер алгоритмін ұсынамын:

1. Сабақтың тақырыбын дәптерге жазыңыз
2. Жазып алыңыз сабақтың жоспары.
3. Теориялық материалды зерттеңіз (мен дайын материалды және интернет-дереккөзге сілтеме беремін)
4. Теориялық материалды оқығаннан кейін студенттер келесі тапсырмаларды орындауы керек:конспект жасау, кестелерді толтыру, сызбалар жасау, сұрақтарға жауап беру және т. б.
5. Тапсырмаларды орындағаннан кейін материалдарыңызды суретке түсіріңіз.
6. Орындалған жұмыстардың суреттері оқытушыға Canvas платформасы бойынша тексеруге жіберіледі.
7. Егер сізде тапсырманы орындауға уақыт болмаса, сіз мұғаліммен байланысып, оны объективті себептермен уақытында орындай алмайтындығыңызды ескертуіңіз керек. Бұл ретте сіз тапсырманы орындау мерзімін көрсетесіз және өзіңізге ыңғайлы тәсілмен (canvas платформасы , электрондық пошта, WhatsApp) жолдайсыз.

Иманбаев А.Ш.

Су пәндерінің
бірлестігі